Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 24 september 2026
Betreft Kamerbrief positieflijsten

Ons kenmerk
DGA-DAD / 108396030

Bijlage(n)
2

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik de Kamer over de stand van zaken rond de positieflijst reptielen en de uitspraak die het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) recent heeft gedaan over de totstandkoming van de huis- en hobbydierenlijst.

Positieflijsten voor het houden van dieren

Een belangrijke pijler voor het verbeteren van dierenwelzijn is de garantie dat er alleen diersoorten worden gehouden die hiervoor geschikt zijn. Dit wordt geregeld met het systeem van positieflijsten. De grondslag voor het maken van positieflijsten staat al sinds lange tijd in de Wet dieren. Met de invoering van de huis- en hobbydierenlijst in 2024 is een eerste stap gezet (Kamerstuk 28 286, nr. 1337). Sindsdien mogen alleen nog zoogdiersoorten worden gehouden die hiervoor geschikt zijn. Als dieren niet op de lijst staan, brengt het houden te veel risico met zich mee voor het welzijn van het dier en de gezondheid van de mens.

<u>Uitspraak CBb over de huis- en hobbydierenlijst</u>
Op 28 mei jongstleden heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan in twaalf beroepszaken over de totstandkoming van de huis- en hobbydierenlijst. Het CBb oordeelde dat de huis- en hobbydierenlijst op een transparante, objectieve en deskundige manier tot stand is gekomen. De onafhankelijkheid en deskundigheid van de adviescommissie en het Adviescollege die hebben geadviseerd over de lijst zijn bevestigd. Ook bevestigde het CBb dat de systematiek die is gebruikt, wetenschappelijk verantwoord is en juist is toegepast. Dit is goed nieuws voor het welzijn van dieren in Nederland. Met de huis- en hobbydierenlijst wordt ervoor gezorgd dat alleen zoogdiersoorten die hiervoor geschikt zijn, gehouden mogen worden.

Het CBb was ook van oordeel dat ik voor twaalf diersoorten nieuwe besluiten moest nemen. Voor vijf van deze soorten moest ik kijken of zij toch op de huis- en hobbydierenlijst kunnen worden geplaatst om bestuurlijke redenen, ondanks dat het houden van deze soorten met veel risico’s gepaard gaat en op wetenschappelijke grond niet kan worden gezegd dat ze verregaand gedomesticeerd zijn. De soorten waarvoor ik deze afweging opnieuw heb moeten

maken zijn de jak, chinchilla, Russische dwerghamster, het witstaartstekelvarken en de dromedaris. Ik heb besloten deze soorten niet alsnog op de huis- en hobbydierenlijst te plaatsen. Dit omdat er geen wetenschappelijk onderbouwde aanwijzingen zijn dat er populaties van deze soorten zijn waarbij de aangetoonde risico's bij het houden van deze dieren kleiner zouden zijn. De risico's blijven dus hetzelfde en het meenemen van extra overwegingen heeft hier geen verandering in gebracht.

Het CBb oordeelde verder dat ik het zoönose-risico bij de katoenrat opnieuw moest bezien. De katoenrat heb ik niet alsnog op de huis- en hobbydierenlijst gezet, omdat ik het risico op de zoönose Black Creek Canal hantavirus te groot vind. Voor twee andere soorten, de driekleureekhoorn en de parmawallaby, moest ik ook opnieuw een beslissing op bezwaar nemen, omdat het CBb oordeelde dat ik de bezwaren over deze soorten ten onrechte niet ontvankelijk had verklaard. Het CBb oordeelde dat ik deze bezwaren inhoudelijk moet behandelen. Ik heb deze soorten niet alsnog op de huis- en hobbydierenlijst geplaatst, omdat het risico op problemen voor het welzijn van het dier en de gezondheid van de mens bij het houden van deze dieren te groot is.

Tot slot moest ik een aanvullend beroepsschrift over de niet gedomesticeerde bruine rat, de niet gedomesticeerde goudhamster, de niet gedomesticeerde huismuis en de niet gedomesticeerde Mongoolse gerbil, behandelen als een bezwaar waarop een beslissing genomen moet worden. Deze beslissingen zijn nog niet naar de bezwaarmaker gestuurd. Als deze beslissingen zijn verstuurd zal ik deze, net als de andere beslissingen, actief openbaar maken, zodat duidelijk is welke beslissing ik heb genomen. Alle andere besluiten over het plaatsen of niet plaatsen van soorten (302 besluiten in totaal) zijn in rechte vast komen te staan.

De uitspraak van het CBb steunt mij om op de ingeslagen weg door te gaan. Ook zal ik mij inzetten voor een EU-brede positieflijst, waar door veel lidstaten om gevraagd wordt. Verder blijft het ministerie de opgedane kennis in Nederland delen met landen die interesse hebben in de Nederlandse systematiek, zoals dat ook de afgelopen jaren is gedaan.

<u>Positieflijst voor reptielen</u>
De volgende stap in het invoeren van positieflijsten is het invoeren van een positieflijst voor reptielen. Op verzoek van mijn voorganger heeft het Adviescollege huis- en hobbydierenlijst, dat bestaat uit onafhankelijke deskundigen, het toetsingskader aangepast dat is gebruikt voor het beoordelen van zoogdieren. Zo kan dit aangepaste toetsingskader gebruikt worden om reptielensoorten te beoordelen op risico's wanneer ze gehouden worden. Bij het aanpassen van het toetsingskader heeft het Adviescollege ook een aantal externe (internationale) deskundigen gevraagd om feedback te geven op het kader. Ook via een internetconsultatie is feedback opgehaald. Dit is gedaan om eventuele fouten in het toetsingskader te corrigeren en het toetsingskader verder te verfijnen. Het Adviescollege heeft mij op 20 juli 2026 het aangepaste toetsingskader gestuurd. Ik heb dit toetsingskader bij deze Kamerbrief gevoegd [Bijlage I].

Mijn voorganger heeft het Adviescollege ook gevraagd om, na oplevering van het toetsingskader, reptielensoorten te beoordelen op hun geschiktheid om gehouden te worden. Aan de hand van deze beoordelingen zal het Adviescollege voorzien in een advies voor een positieflijst voor reptielen.

Ik heb het Adviescollege een lijst met te beoordelen soorten gegeven. Deze lijst van circa 1.000 soorten heb ik ook als bijlage bij deze Kamerbrief gevoegd [Bijlage II]. Deze lijst bevat soorten die mogelijk in Nederland worden gehouden. Omdat houders van reptielensoorten deze dieren niet per definitie hoeven te registeren, is het niet mogelijk om exact vast te stellen welke soorten in Nederland worden gehouden. De basis van de lijst met soorten komt voort uit een onderzoek waarin gekeken is naar de handel in reptielen die in een bepaalde periode in of via Nederland plaatsvond.[1] In dit onderzoek is gekeken naar de import en export van reptielen, reptielensoorten die online werden aangeboden en soorten die in die periode in Nederland in beslag zijn genomen. Uit dit onderzoek kwamen ongeveer 500 soorten naar voren die beoordeeld zullen worden. Dit is aangevuld met soorten die Stichting Herpetofauna heeft aangetroffen op beurzen in Nederland en soorten die vermeld staan op stocklijsten van winkeliers en groothandels. Ook de soorten op de positieflijst in Vlaanderen zijn bekeken. Tot slot is er een aantal soorten toegevoegd die leden van het Adviescollege huis- en hobbydierenlijst zijn tegengekomen in de handel. Op deze manier is getracht om te komen tot een zo volledig mogelijke lijst van soorten die in Nederland door particulieren worden gehouden.

Het is een lange lijst met te beoordelen soorten geworden. Het beoordelen moet zorgvuldig gebeuren. Ik verwacht u dit voorjaar een inschatting te kunnen geven van de tijd die dit zal kosten. De Kamer heeft mij ook gevraagd om de stand van zaken van de positieflijst voor vogels. Ik richt mij nu eerst op een positieflijst voor reptielen. Als deze lijst er is, kijk ik naar het vervolg.

Ik beschouw hiermee het commissieverzoek (2026Z11348/2026D26960), om de Kamer te informeren over de uitspraken van het CBb over de huis- en hobbydierenlijst en de stand van zaken van de positieflijst voor reptielen en vogels, als afgedaan.

Hoogachtend,

Silvio P.A. Erkens
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur